

Bestuursvoorzitter enthousiast over STO

Voorzitter van het CvB van Stichting Carmelcollege uit Hengelo (Ov) Jan Kees Meindersma maakt zich hard voor het promoten van techniek en technologie in zijn regio Twente. “Van oudsher is Twente een gebied met (maak)industrie waar ouders nog levendige herinneringen aan hebben. Een gevoel van ‘dát wil ik mijn kinderen niet aandoen’ overheerst onbewust nog vaak. Het beeld van een industrie met zwaar werk en vieze handen klopt echter allang niet meer met de werkelijkheid van nu. En dat is natuurlijk doodzonde, want in de moderne computergestuurde bedrijven word je over het algemeen niet vies en hoef je geen zwaar lichamelijke arbeid te verrichten”, aldus Jan Kees.

Nederland heeft mensen nodig die in de techniek en technologie kunnen werken en dus daarvoor opgeleid moeten worden. Jan Kees: “Helaas kiezen veel jongeren (en hun ouders) nog te vaak voor een richting waarvan ze denken dat het beter is voor hen. Vaak is die keuze gebaseerd op verouderde beelden; niet alleen van technische beroepen, maar ook van bijvoorbeeld beroepen in de administratie of retail. Maar juist in die laatste segmenten is steeds minder werk te vinden. Juist dáár wordt het werk overgenomen door technologie.”

De vraag is nu: hoe overtuig je leerlingen van het nut van een technische opleiding? Jan Kees steekt om te beginnen zijn hand in eigen boezem: “Als onderwijs moeten we het veel beter uitleggen. Laten zien wat techniek en technologie precies inhoudt, waarom je er – over het algemeen – geen vuile handen van krijgt, dat er geweldige loopbaankansen liggen, dat er een uitstekende boterham in te verdienen valt en dat Nederland technici keihard nodig heeft. Wij doen dat bij onze scholen onder andere door op onze open

dagen leerlingen en ouders uit te nodigen in onze techlabs. We laten zien en ervaren wat techniek en technologie heden ten dage inhoudt. We brengen techniek uit het verleden naar het heden door te laten zien welke ontwikkelingen er zijn.”

Route vmbo-mbo-hbo promoten

Als voorbeeld vergelijkt Jan Kees het werk van een ‘ouderwetse’ elektricien met dat van iemand die zonnepanelen legt. Die laatste is meer met computertechnologie bezig dan met ‘kabels trekken’. Zelfs in de bouw is een metselaar niet altijd meer nodig doordat er gewerkt wordt met klikbakstenen. “En zo zijn er talloze voorbeelden te geven waardoor leerlingen opeens tot de ontdekking komen dat techniek en technologie gewoon super interessant is om als profiel te kiezen en later in te gaan werken.”

De route vmbo-mbo-hbo is hierbij ook van belang, vindt Jan Kees. “We zien de laatste jaren steeds meer leerlingen die van havo 4 overstappen naar het mbo. Ze komen er opeens achter dat ze werken met hun

handen veel aantrekkelijker vinden dan werken met hun hoofd alleen. Helaas zien we ook dat juist die havisten het niet altijd redden op het mbo, doordat ze de praktijkervaringscomponent missen die vmbo'ers wel hebben. Op het mbo wordt meer zelfstandigheid van ze gevraagd, met name in de praktijk. Ook dáár zie je dat vmbo'ers daar over het algemeen beter mee om kunnen gaan. Zij hebben al een technische basis en tijdens hun stage is er al een beroep gedaan op zelfstandig werken."

Oproep aan bestuurders

Natuurlijk is de overgang vmbo-mbo nog te verbeteren. Doorlopende leerlijnen zijn nog te weinig ontwikkeld. Er zijn hier en daar wel initiatieven die vmbo en mbo 2 combineren waardoor leerlingen in zes jaar hun mbo-diploma halen. "Vergelijk dat met een havist die een jaar doubleert en dan na zes jaar alsnog geen beroepskwalificatie heeft. Dat soort initiatieven zouden wat mij betreft nog veel meer ontwikkeld mogen worden. Het is jammer en een gemiste kans als vmbo en mbo wat dat betreft te veel op hun eigen eiland blijven zitten. Daarom roep ik alle schoolbesturen op: sla de handen ineen. Laat zien dat vmbo basis/kader een aantrekkelijke keuze is en werk samen met het mbo om opleidingen op elkaar af te stemmen. Bestuurders en docenten moeten over hun eigen schaduw heen springen, maar het moet ook niet van personen afhangen. Doe het vooral samen met het bedrijfsleven, want de kloof tussen waar bedrijven behoefte aan hebben en het onderwijs dat

we aanbieden is soms nog te groot. De apparatuur waarmee onze leerlingen op school les krijgen is vaak verouderd. STO-geld helpt enorm om up-to-date materiaal en apparatuur je school binnen te halen. En als dat niet haalbaar is, probeer afspraken te maken met bedrijven in de regio om leerlingen bij hen te leren werken met de nieuwste machines en computerprogramma's."

Handig en Hoofdig versus Hoog en Laag

Naast samenwerking met het mbo en bedrijfsleven vindt Jan Kees het van minstens zo groot belang om samen te werken met het basisonderwijs. Daarom werkt hij ook samen met bestuurders uit het po-veld in Twente. "Daarnaast nodigen wij po-leerkrachten regelmatig uit in onze techlabs. We laten hen dan zien dat de route vmbo-mbo-hbo erg aantrekkelijk kan zijn voor hun leerlingen. Maak zichtbaar waar werk zit en wat het inhoudt. We weten ondertussen allang dat er nu eenmaal leerlingen zijn die goed leren met hun handen en wat minder met hun hoofd. Je hebt dus eigenlijk 'handige' en 'hoofdige' leerlingen. Een kind dat 'goed kan leren' wordt lang niet altijd gelukkig van een havo/vwo-advies. En als zo'n kind er dan in havo 4 achter komt dat hij of zij toch echt liever met de handen werkt, is de overstap naar het mbo niet altijd makkelijk."

Jan Kees zou graag willen pleiten voor een 'handig-hoofdig' advies in plaats van een 'hoog-laag' advies aan het eind van de basisschool.